

Biznesa augstskolas *Turība*

GADA BALVA

Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

Rosita Zvirgzdiņa

Biznesa augstskolas *Turība*
GODA PROFESORE

*Visu dzīvi nepārtraukti
jākāpj kalnā, jo stāvēt uz vietas
nozīmē iet atpakaļ.*

Biznesa augstskolas *Turība* Goda profesora tituls šogad piešķirts Komercdarbības katedras vadītājam, profesorei Rositai Zvirgzdiņai, kura *Turībai* pievienojās 2001. gadā kā Ekonomikas katedras asistente. Šodien, atskatoties uz karjeras attīstību un paveikto, R.Zvirgzdiņa atzīst, ka joprojām ik dienas mācās, arī no saviem studentiem.

Kādas sajūtas Jūs pārņēma, uzzinot, ka esat izvēlēta par Biznesa augstskolas *Turība* Goda profesori?

Biju ļoti pārsteigta un vienlaikus iepriecināta. Nenoliedzami, ir patīkami, ka es tieku novērtēta. Uztveru šo balvu kā apliecinājumu tam, ka mans darbs ir pamanīts un eju pareizajā virzienā.

Kur vēl ikdienā gūstat apliecinājumu tam, ka ejat pareizajā virzienā?

Apliecinājums viennozīmīgi ir studenti, katra reize, kad viņi pasaka "paldies" par lekciju. Katra reize, kad saņemu no studentiem ziedus un pateicību, ir motivācija iet un darboties tālāk. Patiesībā mūsu steidzīgajā ikdienā tieši "paldies" ir vissvarīgākais. Vēl motivāciju sniedz arī kolēģi – man ir paveicies, jo varu strādāt ļoti labvēlīgā mikroklimatā. Labi kolēģi un pretimnākoša vadība ikdienā sniedz papildus iedvesmu un motivāciju. *Turības* saimē esmu no 2001. gada. Sākotnēji biju asistente Ekonomikas katedrā, un, paraugoties uz šeit aizvadītajiem gadiem, reizēm jokoju, ka esmu *Turības* inventārs. Kad sāku strādāt augstskolā,

paralēli šeit arī studēju uzņēmējdarbību. Pēc dažiem gadiem sāku strādāt ar studentiem un, likumsakarīgi, iestājos arī maģistrantūrā. Absolvējot maģistra studijas, strādāju kā lektore, bet no 2006. gada – kā Komercedarbības katedras vadītāja. Varu teikt, ka esmu īstens *Turības* produkts. Doktorantūras studijas, kas prasīja deviņus gadus, ir apgūtas ārpus *Turības*, taču tikai tāpēc, ka tolaik vēl nebija tādas iespējas.

Kā Biznesa augstskola *Turība* ir mainījusies pa šo laiku?

Augstskola ir ļoti mainījusies, taču uzskatu, ka darāmā vēl ir daudz. Šobrīd pasniedzu studiju kursā “Stratēģiskā vadība” un ar studentiem daudz runājam par pārmaiņām. Ikvienas pārmaiņas ir vairāk vai mazāk sāpīgs process, bet tām ir jābūt. Ja salīdzinām, kā bija 2006. gadā, kad sāku vadīt Komercedarbības katedru, un tagad, izaugsme ir acīmredzama – vides un procesu sakārtotība, digitalizācija, informācijas aprīte u.tml. Taču nedrīkst apstāties pie sasniegtā! Mans dzīves moto skan tā – kalnā jākāpj nepārtraukti, neraugoties uz to, vai citi arī kāpj vai nekāpj.

***Turības* rektors Aldis Baumanis par kāpšanu kalnā savulaik teicis, ka ir divi veidi, kā to darīt – var izvēlēties šauru taciņu, kas uz augšu ved ātrāk, bet tad, uzkāpjot kalnā, var atklāt, ka tā nav īstā virsotne. Un ir otrs veids – platāka taka, pa kuru ir lēnāka kāpšana, bet izvēles iespējas virsotnē – daudz plašākas. Kuru izvēlētos Jūs?**

Dzīvē vienmēr esmu gājusi platāko taku. Akadēmiskajā jomā ceļu sāku 2001. gadā un tajā, protams, ieguldīts ilgs laiks. Piekrītu, ka šāda taka ir grūtāka, nav iespējams ar vienu lēcieni uzlēkt kalna virsotnē, bet tieši tāpēc gandarījums par katru pieveikto posmu ir tik liels.

Kā šo gadu laikā mainījušies studenti?

Ir 21. gadsimts un krietni mainījies veids, kā mēs iegūstam informāciju un zināšanas. Studenti aktīvi izmanto mūsdienu tehnoloģijas, kas sekmē viņu izaugsmi. Atceros sevi studiju pirmsākumos – visu pierakstījām ar roku, un, kad parādījās iespējas iegūt izdales materiālus, bijām ļoti priecīgi. Tagad tehnoloģijas atļaut atrast visu informāciju ar dažiem

klikšķiem. Mainās apkārtējā vide un tai līdzīgi arī studenti un viņu prasības, tāpēc arī pasniedzējiem ir jāattīstās. Nevar turpināt strādāt ar tādām pašām metodēm kā 2006. gadā. Katedrā vienmēr mudīnu pasniedzējus iet līdzīgi laikiem un tehnoloģiju attīstībai. Stāvēt uz vietas nozīmē iet atpakaļ, bet mums ir jākāpj kalnā, lai cik grūti tas arī būtu!

Man mazdēls nesen prasīja: “Ko tas nozīmē, ka Tu esi profesors? Kas tas ir?”

Kāpēc lielākā daļa cilvēku pārmaiņas sākotnēji uztver negatīvi?

Cilvēki ātri pierod pie tā, kas viņiem ir, un, saskaroties ar pārmaiņām, vienmēr ir jautājums, turpmāk būs labāk vai sliktāk? Tas neattiecas tikai uz profesionālo jomu, bet arī uz privāto dzīvi. Pirms 11 gadiem abas manas meitas vienā vasarā paziņoja, ka precas – tās bija pozitīvas pārmaiņas, es priecājos, bet vienlaikus pie šiem jaunumiem bija jāpierod. Saskaroties ar pārmaiņām, nereti cilvēkos pamostas partizānu gars – viņi sāk atcerēties, cik labi bijis kādreiz, kad zāle bija zaļāka un debesis zilākas. Pārmaiņas vienmēr nāk kopā ar neziņu, ko vajag kļiedēt, tad arī viss jaunais tiks uztverts pozitīvāk.

Vai sabiedrībā nav iesakņojies priekšstats, ka profesoram tieši tādām arī jābūt – cilvēkam gados, parasti vīrietim, ar nobružātu ādas diplomātu rokā, kurš nesteidzas būt mūsdienīgs un iet līdzīgi laikiem?

Jā, diemžēl šāds priekšstats vēl ir saglabājies no padomju laikiem. Ja saka “profesors”, liela daļa arī iedomājas šādu tēlu. Jāpiebilst, ka ļoti jaunos cilvēkos šāda stereotipa nav, piemēram, vidusskolēnos, bet daļa no viņiem arī nav iedziļinājusies, kas ir profesors, kas – docētājs vai docents. Lai cik tas amizanti nebūtu, arī man pašai ir šādas asociācijas – ja profesors, tad visticamāk cilvēks pirmspensijas vai pensijas vecumā. Par laimi mūsdienās mācībspēku saimi papildina arī gados jauni profesori, kuri pakāpeniski lauž šos stereotipus.

Jūs absolūti neatbilstat tam tēlam, kādu tikko aprakstījāt. Kā cilvēki reagē, kad uzzina, ka Jūs esat profesore?

Man mazdēls nesēn prasīja: “Ko tas nozīmē, ka Tu esi profesors? Kas tas ir?” Es gan viņam mēģināju stāstīt, bet šķiet, ka vēl ir par agru. Kad studēs augstskolā, tad jau noteikti zinās un sapratīs. Studenti mani neuzrunā par profesori, un es to nemaz nevēlos. Šķiet, ka tas uzliek plecos papildus gadu nastu.

Jūs minējāt, cik liela nozīme darbā ir tieši mikroklīmatam. Uzņēmējdarbības vadības fakultāte savā ziņā ir ļoti neparasta vieta – šeit kopā strādā akadēmiķi, uzņēmēji, finansisti, politiķi, mediju un komunikācijas eksperti, lielu uzņēmumu un iestāžu vadītāji u.c. Kā Jūs visi sastrādājaties?

Mēs sastrādājamies ļoti labi un, neraugoties uz dažādo pieredzi, nav bijušas nekādas nopietnas domstarpības. Atrisinājums, iespējams, slēpjas spējā uz klausīt vienu otru. Politiķi spēj uz klausīt praktiķus, praktiķi – teorētiķus u.tml. Saliekot visu kopā, veidojas liela, skaista buķete, un no katra kolēģa var kaut ko mācīties. Tas ir viens no labākajiem aspektiem manā darbā. Man patīk katedru sēdes, kurās piedalās arī tie lektori, kuri ikdienā ir profesionāli, aktīvi uzņēmēji, jo viņi vienmēr dalās ar idejām un ienes jaunas vēsmas. Sadarbība ir izveidojusies ļoti laba un tādu uzturēsim arī nākotnē, lai studenti iegūtu pēc iespējas vairāk. Studenti ir sajūsmā par Enno Enci, kurš stāsta par reāliem piemēriem savā uzņēmēja pieredzē. Arī man ir patīkami aprunāties ar šādu kolēģi. Tāpat ir ar Lotti Tisenkopfu-Iltneri un citiem. Jāpiezīmē, ka arī uzņēmēji vienmēr labi atsaucas par mūsu studentiem.

No studentiem varu mācīties atklātību, atvērtību un spēju pateikt to, ko domā! Noteikti arī vieglāku pieeju lietām.

Minējāt, ka daudz varat mācīties no saviem kolēģiem. Ko Jūs varat mācīties no studentiem?

No studentiem varu mācīties atklātību, atvērtību un spēju pateikt to, ko domā! Noteikti arī vieglāku pieeju lietām. Studentiem ļoti patīk strādāt komandā, kad raisās dažādas diskusijas, un arī vislabāk parādās viņu atvērtība. Strādāt ar studentiem ir ļoti interesanti, no viņiem izskan tik daudz inovatīvu ideju. Laiks, kas pavadīts kopā ar studentiem, ļauj justies jaunam. Tu

